

Petr Stoklasa ...

...výroba štípaných holubiček

Petr Stoklasa se narodil 23. července 1962 ve Velkých Karlovicích, v rodině, kde zpracování dřeva již mělo svoji tradici. Otec se věnoval výrobě hraček a vymyslel i vlastní způsob výroby štípaných holubiček. Svoje výrobky dodával na základě smlouvy do obchodní sítě ÚLUV.

V této práci mu byl nápomocen i jeho syn, který se tak postupně naučil celou výrobní technologii. Dlouho však zůstávalo u pouhého koníčka, kterému se věnoval během studií na Střední průmyslové škole, Vysoké škole lesnické a poté i při zaměstnání. Změna nastala teprve v roce 1990, kdy získal živnostenské oprávnění na výrobu drobných dřevařských výrobků, v čemž pokračuje doposud.

Hlavní součástí výrobního sortimentu Petra Stoklasy představují štípané holubičky a drobné hračky ze dřeva. Vedle toho příležitostně vyrábí i figurky do betlémů a vlastní výraz hledá v rozměrných reliéfních řezbách. Štípané holubičky ze Stoklasovy dílny se již na první pohled odlišují od celé řady jiných obdobných výrobků. Hlavní odlišnost spočívá v jedinečné znalosti charakteru a vlastností dřeva, která dovoluje štípání a skládání křídel a ocasu bez nutnosti provazovat je nití. Materiálem pro výrobu je především lipové a javorové poslušné dřevo vybírané ze stromů rostoucích osamoce-

Štípané holubičky patří mezi velice staré zvykoslovné předměty, jejichž funkce není dosud zcela jednoznačně vyložena. Někteří autoři je

ztotožňují s křesťanskou symbolikou Ducha svatého, jiní zase zdůrazňují starší ještě předkřesťanský význam. V tradičním interiéru bylo její místo nad stolem či kolébkou dítěte, což někteří badatelé chápou jako ochrannou funkci. Jisté je, že výroba štípaných holubiček byla v minulosti značně rozšířená

a s její výrobou se setkáváme nejen na Valašsku - Hružd'ka, ale též na Horácku - Krouna a v celé řadě dalších lokalit u nás i jinde v Evropě.

Zajímavé je, že štípané holubičky si s sebou odváželi i vystěhovalci do Nového světa, kde jejich výroba existuje až do současnosti. Zájmu se těší především jako nápadité a technicky zdařilé suvenýry, což bylo jistě jedním z důvodů jejich dlouhodobého přežívání. Výtvarníci ÚLUV se pokusili tuto oblibu podchytit a ve spolupráci s výrobci navrhli další výrobní vzory, jako je páv s rozevřeným ocasem či dvě holubičky spojené zobáčkem.

ně na chudých půdách, které mají hustší a tenčí letorosty. Dřevo se štípe na nevelká prkénka, která se máčí v bylinném roztoku, jenž mu dodává větší pružnost.

U větších holubiček používá dva křížem spojené kusy, z nichž jeden dává vzniknout hlavičce a ocasu, druhý pak křídílům. U menších holubiček si však při výrobě vystačí s jedním kusem širšího prkénka. Na tesařské stoličce si pomocí pořizu upraví základní tvar, který nožem opracuje do podoby hlavičky. Zadní část v několika protilehlých zářezech probere širokým dlátem. Poté se prkénko tlakem proti čepeli nože rozřezává na jednotlivé

léta – pera. Následuje „vylamování“ a zasunování jednotlivých per do sebe, čímž v dolní části vzniká ocas holubičky a v horní části pak vějíř křídel.

Svoji zručnost a cit pro materiál předvádí Petr Stoklasa při celé řadě příležitostí, doma i v zahraničí. Téměř domovskou adresou mu je areál Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Setkat se s ním však můžeme i v jiných muzeích v přírodě, kde se pravidelně účastní přehlídek tradičních řemesel.

S ohledem na zkušenosti a cit byl několikrát vybrán pro zahraniční prezentaci České republiky na řemeslných a krajaňských setkáních v USA, Švýcarsku a Německu.

Petr Stoklasa
Podřaté 930
756 06 Velké Karlovice
tel., fax. 571 454 074